

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 35000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLYSZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Nagy izgalmak egy miniszterelnök levele körül

Friedrich István nyilatkozata a kiviteli panamabotrányról - Graf Bethlen István hamisítványának minősítette a Friedrich kezében levő bizalmas levelet

Budapestről jelentik: Friedrich István nemzetgyűlési képviselő pénteken délelőtt a parlament folyosóján a képviselők és újságírók előtt egy levelet olvasott fel, amely szenzációs érdekességéül fogva egy szerre a politikai érdeklődés homlokterébe került. A levélben — amely még Esküdt Lajos leartóztatása előtt kelt — Bethlen István felhívja Nagyatádit, hogy

mielőtt a kiviteli engedélyek kiadásánál parancsokra levonnak, lépjenek vele érintkezésbe.

A levél, amelynek eredeti példánya Friedrich István kezében van, így hangzik:

3693 - 1921. M. E. II. Titkos!
Szigoruan bizalmas!

Hivatkozással az 1921 május havában 3270—1921. számú atiratra közlöm, hogy a közlélményezési minisztertől (Mayer János) értesültem, hogy propagandisztikus és pártcélokra vesznek bizonyos összegeket kiviteli engedélyek kiállításánál.

Itt egy olyan mondat következik, amelyre vonatkozólag Friedrich kérte az újságírókat, hogy ezt magasabb célok érdekében ne közöljék.

Felkérem, hogy a jövőben ilyen célokra való engedélyezések kiállítására tárgyában előbb velem méltóztassák az ügyet megbeszélni.

Bethlen István gróf.

Ugyanezeken egy másik képviselő adatokat sorolt fel arra vonatkozólag, hogy kik jutottak illetéktelenül kiviteli engedélyhez.

A levél kapcsán Friedrich István nyilatkozatot tett az újságírók előtt s ebben a nyilatkozatban többek között a következőket mondta:

— Kétezeröttszáz kiviteli engedélyről van itt szó

és nem egy tízharoska szélhámos-ságáról. Országos panamabotrány ez, amelyben az egész mai rendszer beleyőkeresedett. A rendelkezésre álló listákon rendkívül sok sógor szerepel és számos közéleti tényező fonódik bele a 2500 nevet tartalmazó listába. Ezt a világraszóló panamabotrányt Esküdt-per címen egyszerű mellékajlás alájában akarják elintézni.

— Kényszeríteni fogom Eöry-Szabó képviselőtársamat — folytatta Friedrich, — hogy megdönthetetlen bizonyítékaival igazolja a bíróság előtt, hogy Nagyatádiék

100 milliót ajánlottak fel Esküdt-nek hallgatási díj fejében.

Ezeken a tárgyalásokon résztvett Jain is, aki nem fog kitérni a valómástétel elől.

A miniszterelnök cáfolja a levél valóságát

A Friedrich István által felmutatott levél óriás izgalmat keltett a Ház folyosóján s Bethlen István miniszterelnök később a nemzetgyűlés zárt ülésén tett nyilatkozatot

Karhatalommal távolították el a szocialista képviselőket a Házból

Példátlan botrányok a nemzetgyűlésen — Az elnök a palotaőrökkel teremtett rendet a parlamentben

A nemzetgyűlés mai ülését 11 órakor nyitotta meg Szilvovszky Béla elnök. Ezután a fővárosi törvényjavaslatot harmadik olvasásban is elfogadják. Ugyancsak hozzászólás nélkül

elfogadta a nemzetgyűlés harmadik olvasásban a tanárképzés reformjáról s az oldh egyezményekről szóló javaslatot.

Folytatják a nemzetközi munkaügyi hivatalról szóló javaslat tárgyalását.

Jászai Samu hosszasan foglalkozik a nemzetközi munkaügyi hivatal működésével. A javaslatot elfogadja.

Szabó József beszéde elején a békeszerződés igazságtalan rendelkezéseiről szól és a békeszerződés revizióját követeli.

Hibáztatja, hogy a nemzetközi munkaügyi hivatal határozmányait nem kötelesek az egyes államok magukévá tenni.

Határozati javaslatot terjeszt elő, hogy a nemzetközi munkaügyi hivatal által a magyar kormányának megküldendő javaslatokat törvényjavaslat formájában haladéktalanul terjesszék a nemzetgyűlés elé.

A keresztyén-szocialisták és akik nincsenek bent a szocialdemokrata szakszervezetben, nem érzik magukat képviselve Jászai Samu által a nemzetközi munkaügyi hivatalban.

A szocialdemokraták nem képviselik a magyar munkások többségét.

Felhívja a kereskedelemügyi miniszter figyelmét, találjon módot arra, hogy a munkaügyi hivatalba váltakozó képviselők mellett a szocialdemokrata és keresztyén-szocialista munkásság egymást felváltva küldhessen be képviselőt. A javaslatot elfogadják.

Farkas István és Dénes István a javaslatot elfogadják.

Propper és Szeder ugyancsak az elfogadás mellett vannak. Payer Károly a Franciaországban élő magyar munkások támogatását kéri.

Köszö István: Én is ott voltam,

a levélre vonatkozólag. A zárt ülés után pedig azt a kijelentést tette a hírlapírók előtt, hogy bár egy ilyen levél valóban van, de annak éppen lényeges részletei másképpen hangzanak. Ezért a miniszterelnök azt a kijelentést tette, hogy a Friedrich-nél levő levél hamisítvány.

Illetékes helyen

kijelentették a MTI munkatársa előtt, hogy az a levél, amelyet ma Friedrich István a lapoknak közreadott, hamisítvány, mert épen a leglényegesebb részében tér el az eredetitől.

A fajvédők álláspontja

Budapestről jelentik: A fajvédők képviselői, akik a viharos ülésen nem vettek részt — az ülés ideje alatt megbeszélést tartottak egy szocialista, mint a kormányparti képviselőkkel. Ez alkalommal a parlamentben történt botrány kapcsán leszegezték azt az álláspontjukat, hogy a fajvédők egyáltalán nem azonosítják magukat a szocialistákkal, de hangsúlyozták, hogy a kormány se várjon kíméletet tőlük, miután velük szemben is a legkíméletlenebbül szokott eljárni s állandóan elnyomásukra törekszik.

magyar műveket küldünk nekik. Payer: A magyar kormány küldjön ki magyar tanerőt.

Köszö: Van már odakint.

A miniszterelnök zárt ülést kért

Az elnök napirendi javaslatot tesz. Még mielőtt szavazás alá bocsátaná az elnök a javaslatot, Bethlen István gróf miniszterelnök szólal fel.

Bethlen: Kérem az elnököt, méltóztassék zárt ülést elrendelni.

A miniszterelnök kijelentésére óriási vihar tör ki.

A szocialdemokrata képviselők torok szakadtából kiilloznak. A láрма folyton nő. Az elnök egymás után rendreutasítja a képviselőket. Tessek nyit ülésen kiállni a panamákkal. Hadd hallja az ország, kik panamáztak s más ehhez hasonló közbeszólások hangzanak.

Az elnök a nagy vihar közepette elrendeli a zárt ülést. A képviselők a terem közepére tódnak és csoportokba verődve vitatkoznak egymással.

A zárt ülést a miniszterelnöknek Friedrich beszédében levő levele tette szükségessé, amelyről lapunk más helyén emlékeztünk meg.

A zárt ülés negyed 3 órakor kezdődött és egy negyed 4 óráig tartott. A viharzás még a büfébe is kihallatszott.

A zártülés után rövid szünet volt, majd Szilvovszky Béla újból megnyitotta az ülést.

Györki-Grósz Imre: Az Esküdt-per kapcsán a zárt ülésen olyan nyilatkozatok hangzottak el a miniszterelnök és a földmivelésügyi miniszter részéről, amelyek a nagy nyilvánosságot érdeklik. Több ízben

Györki Imrét palotaőrség távolítja el a Házból

A zártülés megnyitása után megjelent öt palotaőr tiszt vezetésével s behatolt a terembe, ahonnan rövidesen heves dúlakodás zaja hallatszott a folyosóra. Megjelennek ismét a palotaőrök Györkit kísérve, miközben a szocialista frakció harány kiáltozásokkal nyomul utánuk.

Kabók és Pályi Ede liberális hírlap-

szóvá tette, hogy bírói eljárás nem elég arra, hogy tisztázzák ezt az ügyet. A

miniszterelnök a bíróság előtt hamis tanuvallomást tett.

Óriási zaj a jobboldalon. A lármában csak anyai hallatszik, a mentelmi bizottság elé.

Az elnök hosszú ideig nem tud szóhoz jutni. Végül kijelenti, hogy Györkitől ezért a súlyosan sértő kifejezésért

megvonja a szót.

A szocialdemokrata képviselők felugráltnak, a padokat verik és hallatlan zajban törnek ki. Az elnök még mindig a nagy zajban kijelenti, hogy Urbanics Kalmánt illeti a szó. A vihar erre újból elementáris erővel tör ki. A szocialdemokraták az elnök felé kiabálnak: Ez elnöki terror. Az elnök enuncialis valamit, de a nagy zajban nem lehet érteni. A nagy izgalomban Bogyó és Csontos majdnem öltre mennek a szocialistákkal, miközben

Györki tovább áll helyén és beszél.

Az elnök a fűlsiketítő hangzavárban Györkit a mentelmi bizottság elé utalja. Györki mindazáltal tovább beszél. Az elnök erre az ülést felfüggeszti, majd tíz perc múlva újból megnyitja. A szocialisták részben ismét elementáris erővel tör fel a láрма, s Urbanics és Györki mostmár egyszerre szónokolnak, anélkül, hogy a szavaikat bárki is megértené.

Az elnök erre újból felfüggeszti az ülést s egyben enuncialis a zárt ülést. Eközben kijelentette több újságíró előtt, hogy Györki Imrének a Házból való eltávolítását rendelte el.

író oldalátmadást intéztek Györki kiszabadítására, akit azonban a palotaőrök ennek dacára eltávolítanak a parlament épületéből.

Ezalatt

újabb zárt ülés

zajlott le a teremben, amelyen azonban az ellenzék nem vett részt. A nyit ülés újabb megnyitása után

Urbanics Kálmán folytatni akarja beszédét. A szocialisták azonban fejlett hangtechnikával nem engedik szóhoz jutni. Végül is gyalázkodások pergőtüzében Urbanics torkaszakadtából ordítva bejelenti, hogy az elnöki napirendet fogadja el.

Csik József ki-érel meg beszélni, azonban a felsikertető zaj és ordítás mindkét részről szüntelen tart, úgy, hogy az elnök

egyre-másra utalja a képviselőket a mentelmi bizottság elé, amit a kormánypárt mindannyiszor felállással hagy jóvá.

Csik után Csontos teszi próbára hangadói erejét, a szakadatlan hangzavarban azonban mindkettőjük erői-

Sorra vezetik ki a szociáldemokrata képviselőket és Szilágyi Lajost

Kisvártatva ismét megjelentek a palatőrök és kivezetik Kubók Lajost és Propper Sandort. Az elnök ezután 6 órákor újból megnyitja az ülést, a zaj azonban szüntelen vehemenciával folytatódik. Egymásután szavazza meg a többség a lármázó szocialista képviselő mentelmi bizottság elé utalását s 7 óra után bötányos jelenetek közepette jelképes erőszakkal

eltávolítják Peyort, Baticzot és Sütöt, majd Peidit.

A 7 órákor újra megnyitott ülésen az elnök bejelenti intézkedéseit, hivatkozva a házszabályok 258. §-ára. A baloldali ellenzék még jelenlevő kicsiny, de elszánt csapata roppant kiáltozással fogadja a bejelentést, csupán Rassay és Fábán-Feuermandl csendesek.

Most Szilágyi Lajos kezd beszédebe s a többség létrejöttét büntény következményének minősíti. Majd éles támadásban részesíti a miniszter elnököt, okit erre a kormánypárti lelkes ovációkkal ünnepel. Miután

Szilágyi megismétli Györki kirohanását

s szövegvonás d.ára is tovább beszél, az elnök őt is kivezetteti.

Újabb ülésmegnyitás után Rupert kezd egy végtelen szóáradatba. Tav szónoklata alatt a szociáldemokraták ismét állandó közbeszólásokkal zavarták és tették lehetetlenné a tanácskozást. Magatartásukból kivethető a tendencia, hogy magukat az ülésteremből kivezettessék.

Az elnök enunciót tesz, melyben intézkedéseinek megokolt jogosságát fejtegeti. A zaj ezalatt szüntelen folytatódik.

A fél nyolc óras megnyitás után távoztatják el a palatőrök

Farkas Istvánt, Malasicsot, Szeder Ferencet és Kiarik Ferencet.

Rupert folytatja unalmas szövepelését, mire a kormánypárt újból ünnepli Bethlen Istvánt. Pikier szóial fel ezután, aki azonosítja magát Györki Grósszal. Az elnök rendreutasi-ja.

Közbeszólás a szocialistáknál: Vigyázzanak magukra!

ködése hiábavaló. Szilágyi Lajos felszólalásából szintén egyetlen szó sem érhető.

Egy pillanatnyi szünet áll be, amelyben Kubók magából kikelve kiált az elnöki szék felé: Ahhoz nincsen s-ava, hogy itt kardot húztak egy képviselőre?

Ezután újból kitér a vihar.

Bethlen István gróf miniszterelnök ekkor felemelkedik helyéről és ki-megy a tereméből, miközben a szociáldemokraták

becsmérlő szavakat kiáltanak utána.

Félhat órákor az elnök az állandó vihar miatt kénytelen ismét felfüggeszteni az ülést.

Kormánypárttól: Nem lesz több felforgatás!

Pikier: Nem tudja mi lesz ez események következménye. Fekete péntek ez a mai nap.

A miniszterelnök felszólalása

Bethlen István gróf miniszterelnök: Györki olyan sértő formában emelt vádat, mely formában senki ellen a magyar parlamentben vádat emelni nem lehet, mert ellenkezik a házszabályokkal.

A zart ülés folyamán alkalmat adtam arra, hogy a kérdésről bőven és behatóan beszéljenek. Nem vártam meg a támadást, hanem magam hoztam a kérdést a Ház elé, de bebizonyítottam azt, hogy ez a vádaskodás alaptalan,

hogy a szöveg, amelyet Friedrich felolvasott, nem felel meg a valóságnak. A zart ülésen azok a képviselők, akik utólag nyílt ülésen vádat emeltek, nem szóltak egy szót sem. Csakjuk tehát hízarólag az volt, hogy felhasználva azt a körülményt, hogy én az ország érdekeire való tekintettel zart ülésen tettem ezt a kérdést szóvá, ők nyílt ülésen tegyék szóvá ezt a kérdést, bizva abban, hogy én az

állam érdekét nem fogom elárulni

azért, hogy magamat a képviselő ur ráguimával szemben megvédjem.

Ez a képviselői joggal való visszavétel, amely nem méltó a magyar parlamenthez. Ezt a napot meg kell jegyeznie a nem etnek. Megint úgy látszik, az a helyzet következik, amikor a vádlottak padján ülő vádlóként akarnak fellépni.

Igy volt ez 1918 ban.

Összes energiámmal arra fogok törekedni, hogy megfékezzem ezeket a törekvéseket. A nemzet nagy érdeke nem tűrik meg, ami ma itt a parlamentben folyik.

Az utolsó mohikán.

A kormánypárt felali és hosszasan tüntet a miniszterelnök mellett. A teremben csak Hébell Ede szocialista tartózkodik, aki később szólasra jelenkezik. Az ülésteremben a fajvédők is megjelentek, azonban tel-

jesen passzív magatartást tanúsítottak.

Hébell Ede azzal vádolja a kormánypártot, hogy ártatlan embereket tart börtönben.

Az elnök figyelmezteti, hogy maradjon a tárgyalás. Hébell azonban továbbra is vádakkal áll elő, mire az elnök

megvonja tőle a szót.

Ezután

Friedrich István

Áll fel szólasra. A levél nem hamis, azonban elismeri, hogy a miniszterelnök levelében „pártpolitikai célra” kifejezés helyett „politikai célra” áll. Kijelenti, hogy 2500 engedélyre szolgálhat adattal. Ajánlja, állapítsák meg közösen, melyek voltak ki fogásolhatók. Miután a miniszterelnök nem fogadta el a parlamenti bizottság kiküldését, az okozta a vihart.

Bethlen István miniszterelnök kijelenti, hogy a Friedrich-féle szöveg nem levél volt, hanem

aktaszöveg, amelynek ante ak-taja is volt.

Az összkormány állapontja az, hogy bíróság előtt levő ügyet nem lehet parlamenti bizottságnak tárgyalni. Friedrich álljon vádjával a bíróság elé. Ami a kivitei ügyek listáját illeti, hajlandó publikálni azok nevét is, akik ma is a nemzetgyűlésben ülnek, hogy a bűnösökkel, de a id-galmazókkal is le lehessen számolni.

A földművelésügyi miniszter tiltakozik Friedrich vádjai ellen

Ezután Mayer János földmívelésügyi miniszter hevesen kikel Friedrich István vádjával szemben, amelyeket a mai napon a sajtóban megjelent nyilatkozatában emelt ellene

A vád és védelem a bizonyítás kiegészítését kéri az Eskütt-perben

Végére jár a kivitei panamák pere

Budapest, november 28. A kivitei panamák bűnperében a folytatólagos főtárgyalást feltizenegykor nyitotta meg Török elnök. Az elnök ismertette a sokat emlegetett

két kosáryi iratból egy párat, többek között Barla-Sabó József képviselő levelét ol vassa fel, amelyben kéri Esküttet, hogy kérvényét juttassa el a miniszterhez.

Ismerteti a kereskedelmi miniszter átiratát, amelyben kéri a földmívelésügyi miniszter intézkedését az iránt, hogy Esküttel haladéktalanul rendeljék vissza a kereskedelmi miniszteriumba. Itt említés történik arról is, hogy Eskütt ellen

panaszok vannak a kommunalatti magatartása miatt,

ezért uasítja a miniszter, hogy a vizsgálatbizottságnál jelenjen meg. Majd ismerteti Eskütt apjának fiahoz intézett levelét.

Elnök: Látja, az apja becsületes ember, nem clyan, mint maga.

A miniszternek szóló egyik levelet olvasák fel. Semmi féltékenységre nincs — írja Eskütt a levélben, — mert

az összes politikusok közül ő a legbecsületebb ember.

Majd Tomöri Angela számait olvasják fel. Ezek között szerepel egy 60 ezer koronás rongorasámla és egy 62 ezer koronás bu orszámla.

Ezután Barcza Ede miniszteri tanácsos kihallgatása következik.

Elnök a verőmagkivitel e vonatkozásilag kér felelősséget. Barcza eladja, hogy a társaközi bizottságban a földmívelésügyi miniszternek

kivitei engedélyek protezsálásával kapcsolatban. Ő soha semmiféle rokondt nem segítette ilyen előnyök-höz. Kijelenti, hogy Friedrichet bíróság elé állítja állításaiért.

Friedrich kijelenti, hogy a 2500 adatában legalább 30—40 sörög szerepel. Ha bebizonyul, hogy információja téves volt, megköveti a minisztert.

Baross Janos a kivezetett képviselők mentelmi joguak sérelmét jelenti be.

Gömbös Gyula felszólalása

Gömbös Gyula kijelenti, hogy a kormány hibát követett el, mert ezt a pört ilyen soká tárgyalta. A levél tgyben állásonja, hogy amint az ante akta létezéséről értesül, rögtön tisztában volt azzal, hogy a miniszterelnök helyesen jart el, amikor zárt ülést kért. (Zajos taps a kormánypártot.) A zart ülés anyagából kivilaglik, hogy

olyan átiratról volt szó, amely az ország érdekében szolgált.

A panama vádakkal az átiratot összekeverni nem szabad. A liberális és radikális sajtó akarja tudatosan bemocskálni a keresztény közélet minden exponensét. (Nagy helyeslés a kormánypártot.)

Tudatában van annak, hogy a szociáldemokrata törekvések nemzetrombolók.

Az elnöknek azonban óvatossan kell eljárnia, mert nem lehet tudni, vajjon minden ellenzéki képviselő kivezetteti-e magát. Mélységesen elítéli azokat, akik ebből színházat csinálnak.

Végül Scitovszky elnök enunciaciójában indokolta meg intézkedéseit. Ülés vége éjjel 11 órákor.

éppen olyan befolyása volt, mint a többi miniszternek.

Elnök: Eskütt azt mondta, hogy olyan cégek, amelyek hivatalosan foglalkoztak verőmagneveléssel, határozatosan olyan cégekkel szemben, akik fizetnek.

Barcza: Ilyen ügyről nem tud.

Paszteiner Alfonz miniszteri tanácsost szólítja tanuként be az elnök.

Elnök Lintai Béla tanu panaszára vonatkozólag érdeklődik.

Tanu: Lehet, panaszkodott nálam Esküttre és Zákánvra.

Ezután Paszteiner szemébe mondja Esküttnek, hogy nem igaz az, mintha a miniszter Esküttel töltötte volna ki a zartajánatokat.

Ezután a vad- és a védelem képviselője, valamint Eskütt Lajos terjesztik elő indítványukat a bizonyítás kiegészítésére. Ennek a bíróság részben helyt ad és a tárgyalás folytatását hétfőn délelőtt 9 órára tűzi ki.

Nincs tifuszbacillus a vízvezetékben

(A Hódúj d tudósít járól.) A mostanában szokatlannul nagy mértékben fellépett tifuszjárvány okát egyes szakértők körében a városi vízvezeték vízében keresték. Illetékes helyről ezt a feltevést

te jesen lehetetlenné tartják s a leghatározottabban meg is cáfolták, mert az éppen ebből a szempontból megtartott vizsválat alapján hivatalosan megállapították, hogy a vízvezeték vízében egyáltalán nincs tifusz bakterium.

FRISS TÖLTETŐ

BIKSZÁDI VIZ

ÉRKEZÉST

Csanak Jozsef keresk. rt.
fűszer- és csmegeüzlete
Főpostával szemben. Telefon: 70

Négyzásmillió koronát kell visszamenőleg beszédni a református egyháznak

Vita a presbiteri ülésen a tanszemélyzet nyugdíj-intézete részére kirótt járulék miatt

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni református egyház pénteken délután tartotta meg az egyház tanácsstermben folytatolagos presbiteri ülését Szele György és Nagy József főgondnok vezetése alatt, mérsékelt érdeklődés mellett.

Elsőnek az előkészítő bizottságnak a

tanszemélyzet országos nyugdíj-intézete részére az állam által kirótt járulékok

tárgyában előterjesztett jelentését tárgyalta a presbiterium. Ugyanis a miniszterium most kibocsátott rendelete szerint a leányközépiskola, tanítóképző, polgári iskola, elemi népiskola tanszemélyzete után az iskolafenntartónak kell hozzájárulni megfelelően kirótt összeggel a nyugdíjintézet részére. A miniszter rendelete rendkívül sérelmes a debreceni egyházra, mint iskolafenntartóra nézve, mert a nyugdíjjárulékok

visszamenőleg az 1923—24 évre is valamint a folyó iskolai év első felére, egyösszegben kell kifizetni az egyháznak

és december 31-ig. Az egyházra kivetett összeg igen nagy, 20 ezer aranykorona, körülbelül 400 millió papirkorona. Az összeg egy részét, körülbelül 96 millió koronát a tanszemélyzettől lehet beszédni, míg a megmaradó 300 millió korona az egyházat terheli. Középszkolai tanár 63, polgáriiskolai tanár 52, iskolaszolga 22 aranykoronát fizetnek visszamenőleg, míg a jövő évben januártól kezdve tanító 3, középszkolai tanár 5, polgári iskolai tanár 4 aranykoronát fog fizetni havonként nyugdíjjárulék fejében.

Az egyház az állam jóvoltából a békebeli 24 korona helyett 120 aranykoronát kénytelen fizetni a tulmagas valorizáció következtében. Juhász Nagy Sándor mutatta ezután ki, hogy ez mennyire sérelmes az egyházra nézve. A kisebb vidéki egyházakat is rendkívül mélyen sújtja ez a rendelet. A berettyóújfalui és hajdusoboszlói egyház igen érelyes hangon foglaltak állást ez ellen.

A visszamenőleges fizetést megtagadták

és elvannak határozva, hogy esetleg a felekezeti iskolákat megszüntetik.

A debreceni református egyház nem foglalhat ilyen érelyes hangon állást ebben a kérdésben, mert iskoláikért minden áldozatra képes. Javasolja, hogy a presbiterium emelje fel tiltakozó szavát

a rá illetéktelenül kivetett nagy összeg miatt és az egyházkerület útján irjon fel az egyetemes konventhez, hogy járjon közbe orvoslás végett. Amennyiben az orvoslás elérése nem sikerülne, a 300 millió előteremtése, illetőleg a fedezet befizetése iránt a gazdasági bizottság intézkedik. A presbiterium egyhangúlag így határozott.

Tudomásul vette a presbiterium, hogy

a népiszkolai épületeket mindenütt javítják és tatarozzák.

Mivel egyes iskolákban a vizet megállapíthatólag pocskolják, a tanítókat a vizfogyasztás korlátozására hívja fel a presbiterium. Azoknak a tanítóknak, akiknek a díjlevelében benne van a kötelező kortvíltság,

az 1924. évre a kortvíltság összeget 10 aranykoronában állapította meg a presbiterium.

Tudomásul vette a presbiterium, hogy az elemi iskolai tanulóktól újra szedhető az 50 aranyfilléres beiratási díj és ez az összeg a népisko-

Lázadás Khartumban az angolok ellen

A szudáni csapatok egy része megtagadta az engedelmisséget

Kairó, nov. 28. (Reuter.) Hivatalos kormánynyilatkozat közli, hogy amikor a Szudánban állomásozó egyiptomi csapatok az ideiglenes sirdar parancsát Szudán kiűrtetésére megkapták,

vonakodtak a parancsnak eleget tenni és ellenállást tanúsítottak.

A csapatokat brit csapatok zárták körül. Az egyiptomi kormány, amikor a khartumi kormányzó útján értesítést kapott, parancsot adott az

egyiptomi csapatoknak, hogy vérontás elkerülése céljából szüntessék meg az ellenállást.

Ujabb jelentések szerint Khartumban hét zászlóalj

nyílt lázadásban tört ki. Megrohanta és hatalmába kerítette a katonai kórházat, ahol egy angol és két sziriai orvost megölt. Az angol csapatok és a lázadók között heves harc fejlődött ki, s ennek során a lázadók nagy veszteségeket szenvedtek.

Ujabb jelentések szerint Khartumban hét zászlóalj

nyílt lázadásban tört ki.

Megrohanta és hatalmába kerítette a katonai kórházat, ahol egy angol és két sziriai orvost megölt. Az angol csapatok és a lázadók között heves harc fejlődött ki, s ennek során a lázadók nagy veszteségeket szenvedtek.

A bombapörben elutasították a védelem összes indítványait

Csáky Károly honvédelmi miniszter és Bethlen miniszterelnök kihallgatása Az ügyész vádbeszéde

Budapestről jelentik: A budapesti bombamerényletek ügyében két napig szünetelt a tárgyalás, hogy a bíróság a bizonyítás kiegészítéséről határozhasson. Pénteken délelőtt negyedtizenegy után nyitotta meg Langer elnök a tárgyalást. Felolvassák a bíróság határozatát, amely szerint a törvényszék elrendeli Márffy János édesapjához intézett levelének és az erre érkezett válasz felolvasását. Elrendeli ezenkívül a nemzetgyűlés naplójának felolvasását arról az ülésről, amelyen Rakovszky Iván belügyminiszter Echaradt Tibor interpellációjára az ébredők felfegyverzése ügyében választ adott.

Egyébként

a bíróság a védelem összes indítványát elutasította.

Ezután a jegyző felolvassa Márffy levelét, amelyben azt írja édesapjának, hogy rájött arra, hogy a Dohányutcai merénylet idején, április 1-én és 2-án otthon volt és úgy emlékszik, hogy akkor sürgős körtávirat jött az állomásra, amely Károly király haláláról szólt. Kéri, hogy a vasuti távirati könyvet nézzék meg, mert ennek nyoma lesz benne.

Majd a bizonyítás kiegészítését elutasító határozatot kezdik felolvasni, amit azonban megszakítanak, mert időközben

Csáky honvédelmi miniszter jelenkezik tanuvallomásra.

Csáky — akit a Kormányzó felmentett a hivatali titoktartás alól — elmondja, hogy az ÉME nemzetvédelmi osztálya tulajdonképpen rendszeres, fegyveres védelmi alakulat volt a bolsevizmus ellen. Tagjai, mikor szolgálatban voltak, készütségi karhatalmi pótdíjakban részesültek.

Ezután Bethlen István miniszterelnök jelentkezik és akar tanuvallomást tenni. Az ügyész indítványára a bíróság elrendeli gróf Bethlen kihallgatását.

A védők padján erre felemelkedik

Ulain és felindult hangon a következőket mondja:

A tekintetes királyi törvényszék legyen szembe az a saját határozataival szemben. A védelem indítványai következtében elutasító magatartást jelentett be ebben a teremben, éppen Bethlen István grófnak tanuként való kihallgatása tekintetében.

Ezután a védők sorban semmisségi panaszt jelentenek be Bethlen kihallgatása miatt. Majd a miniszterelnök a következő vallomást teszi:

Márffy azt a vallomást tette, hogy ő velem személyes érintkezésben van. Családomat ismeri, fiaimmal tenniszeznek és automon jár. Ezzel szemben kinyilatkoztatni kívánom azt, hogy Márffy tudomásom szerint sohasem láttam, tudomásom szerint fiaim egyike sem látta soha a tudomásom szerint nem is ismeri. (Márffy gunyosan mosolyog.)

Elnök: Mégállapítom, hogy a kir. törvényszék Márffyval ebben a tekintetben a kérdések feltévesztől eltiltotta. Ebben az irányban kérdést most feltenni szintén nem engedek. A Márffyval való ismeretségre nézve most nem enged meg kérdéseket.

Ulain:

Ez erőszak elnök ur, ami itt folyik!

11 óra 50 perckor az elnök a bizonyítási eljárást befejezettnek nyilvánítja.

Szünet után feláll Ulain Ferenc és kijelenti, hogy amikor a miniszterelnök a kihallgatás után eltávozott, a terem ajtajából visszafordulva csendes hangon, de úgy, hogy a közel levők hallották, a következőket mondotta a vádlottakra érte:

— Majd kaptok ti!

Remélem, hogy a miniszterelnök még nem tudja az ítéletet, mert szomorú volna ha tudná és akkor a mi munkánk felesleges is lenne.

Az elnök ezt a bejelentést nem veszi jegyzőkönyvbe. Ulain erre semmisségi panaszt jelent be.

Dolovslák ügyész feláll és bekezd vádbeszédebe

1923 április 3-án felrobbant az Erzsébetvárosi Körben a pokolgép, amely 8 férfi életét kioltotta, 23 embert súlyosan megsebesített. Ezután sorban következnek a többi merénylettervek. Az ügyész beszéde további sorban a legapróbb részletességgel ráter a bizonyítási eljárás anyagának mérlegelésére és bizonyítja, hogy az egyes vádlottaknak milyen részük, szerepük volt a merényletek elővetésében. Dolovslák dr. ügyész a vádbeszédét, amelyben fenntartotta a vádiratban lefektetett eredeti vádak és példát mutató büntetést kér.

Szombaton reggel 9 órakor Kiszely dr. Márffy védője kezdi meg vádbeszédét.

FŐISKOLA

A SzéFHE közgyűlése. A Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete november 29-én, szombaton délután 3 órakor a tudományegyetem (Kollégium) első számú jogi tantermében rendkívüli közgyűlést tart. Az összes tagok feltétlen megjelenését kéri az elnökség, annál is inkább, mert a közgyűlést követőleg kezdik meg dr. Darkó Jenő és Tankó Béla egyetemi tanárok a székely főiskolai hallgatók részére hirdett erdélyi történelmi, illetőleg oláh nyelvi tanfolyamukat.

Elgázolt szekér

(A Hajdúföld tudósítójától.) A közelmúltban a berettyóújfalusi és váncsodi állomások között az egyik vonat, amelyet Tenczinger József mozdonyvezető vezetett, a 29. óránál elütött egy szekeret, amelyen hordókba bort szállítottak. Ugyanis Bana Mihály pályáőr elfelejtette idejekorán leengedni a sorompót és a szekér már ráhajtott a síre, mikor a vonat közeledett. A mozdony a szekér hátsó részét ütötte el, a szekér összetört, a hordó szintén és körülbelül

1000 liter bor folyt ki.

A debreceni kir. törvényszék Serly Jenő elnöklele alatt működő büntetőtanácsa most vonta felelősségre Tenczinger mozdonyvezetőt és Bana pályáőrt. Kádár ügyész vádbeszéde után a bíróság Tenczingerrel, mivel beigazolást nyert, hogy őt mulasztás nem terheli, felmentette a vádalól, ellenben Banát 7 napi fogházra ítélte.

Én nemes

Mokány Berci

egy régi szép nőiára ezt a Mikulást-verset kanyarítottam s adom át ezennel a közhasználatnak:

Édes anyám, édes anyám,
Csak az a kérésem:
Szép Mikulást, szép Mikulást
Vásároljon nekem.
Szép Mikulást séj haj!
Bonbont batyujába
Potom árért, olcsó pénzért
Kapni a „hangyába”.

Főútlel Rózsa-u. Tisza-palota.
Flókiútlelek a város minden részében
Nagy Mikulás vásár!!

HIREK

1924 november 29. (Szombat)

Prot.: Nőé. Kath.: Szalut.

1780 *Maria Terézia királynő halála*
Bécsben 63 éves korában

1850 *Az olmtzi értekezleten Ausztria*
megalázza Poroszországot.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Hazánk időjárásában nincsen lényeges változás.
Időjárás: Csapadékra hajló enyhe idő várható.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig.
Csokonai-színház este fél 8 órakor Notás kapitány.

A Jókai Nőegylet közgyűlése 4 órakor a városban.

A Népszerű Főiskolán előadást tart Illyefalvi Vitéz Géza és Oláh Gábor 5 és 6 órakor.

Az Ébredő Magyarok műsoros összejövetele 6 órakor az egyesület helyiségében Zsámboky Miklós és Halász László hangverseny 8 órakor a Zenében.

A DKASE társasvacsora 8 órakor a Frohner-szálloda disztermében.

A SzEFHE közgyűlése 3 órakor a kollégiumban.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth, Nap, Isteni gondviselés, II. Rákóczy Ferenc, Csillag, Mátyás király.

Vasárnapi istentiszteletek:

A református templomokban

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál G. Nagy Béla, ágendázik Perpéthy Ferenc, délután 5 órakor prédikál Zámboéry Sándor.

Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Szombati Szabó István lugosi lelkész, ágendázik Szele György, délután 2 órakor prédikál Keresztury József.

Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Kocsis János, ágendázik dr. Erdős Károly, délután 5 órakor vallásos ünnepélyen prédikál Uray Sándor.

Árpád-téri templomban d. e. 10 órakor prédikál Molnár Ferenc, ágendázik Diószeghy Mihály, délután 3 órakor prédikál Diószeghy Mihály.

Lapotályi templomban délelőtt 10 órakor prédikál Pelosky Sándor, ágendázik Zámboéry Sándor, délután 2 órakor prédikál Faluscai Benjámin.

Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor prédikál az urvacsorát oszt Sipos Imre, délután fél 3 órai kezdettel vallásos ünnepély, melynek műsora a következő: 1. Gyülekezeti ének: XXXV. szoltár 1. v., 2. Ének-quartett: 6. Hegedűművészi: Magyar Mihály, 7. Szaval: Nagy Béla, 8. Ének: Berey Barnabás, Magyar Mihály hegedű kísérete mellett, 9. Szaval: Berey Barnabás, 10. Ének-quartett, 11. Gyülekezeti ének. (Az imaház fűve lesz)

Szegényházbán délelőtt 10 órakor prédikál Márton Sándor.

Nyilastelepen délután 3 órakor prédikál az urvacsorát oszt Seress Béla.

Ref. leánynevelő intézetben délelőtt 10 órakor prédikál Szele Miklós, ágendázik dr. Boér Károly

Pallagon (Gazd. Ak.) délelőtt 10 órakor prédikál Uray Sándor

Oratoriumban délelőtt 10 órakor prédikál Kocsis János

Vasárnapi iskola délelőtt fél 9 órakor a Diakóniász-Othonban, Miklós utca, Pacsirta-utca, Leány-utca, Csónka utca és Vigkedv Mihály-utcai iskolában, délelőtt 9 órakor Csap-utca 9, Nyilas-telepi iskolában, a Dóczy-intézetben és a Széchenyi-utca 4. szám alatt paróchián, délelőtt 10 órakor a homokkerti iskolában, délelőtt 11 órakor a Fűvészker-utcai iskolában és délután fél 3 órakor a Nyula-barakban.

Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele vasárnap délután fél 4 órakor lapotálytelep 9 szám alatt tartatik.

Keresztény ifjúsági Egyesület folyó hó 30-án, vasárnap a Kollegium földszint 4. szám alatt délután 5 órakor előadást tart.

A „Kálvinisták Templomegyesülete” vegyes-énekkara tanulási órát hetenként hétfőn és csütörtökön tartja 6—7-ig a Tanító Othonban Egyházi hivatal udvarán keresztülpályán. Új tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos ref. kántor, karnagy.

Az ág. hitv. ev. templomban

(Miklós-u. 3.) az istentiszteletet f. hó 30-án, advent első vasárnapján délelőtt 10 órakor Farkas Győző, az oltári szolgálatot Czipott Géza szentgotthárdi lelkész végzi. Urvacsoraszítés Offertorium (A templom fűve). Délután 5 órakor vallásos estély.

— Legszebb karácsonyi és újévi ajándék egy fénykép Kozmann és Tea műterméből.

A Külügyi Társaság debreceni ülése Apponyi Albert Debrecenbe jön

(A Hajdúföld tudósítójától.) Több-ször megírta már a *Hajdúföld*, hogy a Magyar Külügyi Társaság december 8-án, hétfőn délután öt órakor a vármegyeház disztermében ünnepi ülést tart, amelyen a társaság elnöke, gróf Apponyi Albert,

továbbá Praznovszky Iván Magyarország volt párisi követe, Boér Elek nyugalmazott egyetemi tanár, református egyházkerületi főgondnok és Eötvösvényi Olivér a társaság igazgatója fognak előadást tartani.

Az ülés iránt városszerző óriási érdeklődés nyilvánul meg már is s a rendezőségnek igen nagy gondot

okoz a közönség elhelyezésének kérdése. Ugyanis a *Külügyi Társaság*-nak az ülései mindég

belépti díj nélkül vannak rendezve s ezt a szokást a vezetőség most sem akarja megszegni. Azonban a társaság elsősorban kötelezve van a tagjainak helyet biztosítani s ezért csak a hatóságok vezetőinek, valamint saját tagjainak fog fenntartani helyeket s azoknak, akik most lépnek be pártoló tagnak az egyesületbe, vagy adományokkal segítik elő a társaság céljait. Ezeket a helyeket a vármegyeházán a főispáni hivatalban lehet majd átvenni.

Vigyázat!

Több oldalról felhívták a figyelmüket arra, hogy a lecsuszásnak indult destruktív lapok a legkétségbeesettebb eszközökkel próbálják visszazerezni hova tovább végzetesen elnéptelenedett táborukat. A pesti és vidéki fajzsidó és alkeresztyén lapok vigécei sorra járják a gyanútlan debreceni magyarokat s körömfönt eszközökkel és lerázhatatlan tolokodással igyekeznek nyakukba sözni tengődő sajtótermékeiket, amelyekkel szemben vesztégszárt parancsolt a felébredt keresztyén öntudat. Óva intünk mindenkit, hogy fel ne üljön a beigért engedményeknek, pénz és természetbeni kedvezménynek és ajándékok ígéretésének, mert faja és hite, a magyarság jövője ellen követ el drulást az, aki a nyomtatott betűk e mélyét pár papirkorona megtakarításért beengedi hajlékába.

Mert örvendetes tény az, hogy az utóbbi időben diadalmasan előnyomuló és hatalmasan tért hódító keresztyén sajtóval szemben katasztrófális visszaesésben vergődnek a fajt s a fajt kiszolgáló liberális lapok vidéken és a fővárosban egyaránt. A levegőért, nyilvánosságért, pénzért való kétségbeesett kapkodásukban nem szabad segédkezet nyújtania egyetlen keresztyén magyarnak sem, mert magyar ember csak magyar lapot olvashat.

Keresztyén és magyar napilap pedig van ma elég a fővárosban, minden pártmeggyőződésnek, felekezetnek, temperamentumnak megfelelő árnyalatban. De ezek csupán a következők: *A Nép, Magyarság, Nemzeti Újság, Szózat, Uj barázdá, Uj lap, Uj nemzedék*. Más pesti lapért, ajánlják bármilyen megtévesztő frázisokkal, kecségtessenek bármint anyagi előnyökkel, pénz nem ad ki öntudatos és fajához hű magyar.

— **Hajnali misék.** Az adventi időben szokásos hajnali misék, oratóriumok, ezidén is reggel 6 órakor lesznek. Az első oratórium vasárnap tartják.

— **Urania: Kvittek vagyunk.**

— **Az Ébredő Magyarok Egyesülete** november 29-én, szombaton délután 6 órakor központi helyiségében közgyűlést tart, amelynek előadója Pajor Győző, a *Hajdúföld* kiadóhivatali főnöke és a debreceni ifjúsági mozgalmak egyik lelkes vezetője lesz, aki a keresztyén-nemzeti reneszánsz egy közérdekű, nagy kérdéséről fog előadást tartani. Utána jékei Balogh György, a *Hajdúföld* munkatársa szavalja *Lendvai István*-nak „Páris felé” című megrendítő erejű költeményét. Vendégeket is szívesen lát az *Élnökség*.

— **Az elsejei fizetés felvétele** után minden jó magyar ember siet jegyet váltani az ébredő hangversenyre.

— **Apolló: Édes anyám.**

— **Cs. Berzeviczy Mária és Csuka Béla** hangversenyének műsora nagy élvezetet fog szerezni Debrecen minden zenekedvelőjének. A gazdag műsor keretében Berzeviczy Mária Sámson és Delila nagy áriáját, Carmenből a Habanerát énekli, míg Csuka Béla az orosz Glasonnow, Chopin, Popper darabjait s egy régi olasz sonátát fog játszani. Jegyek Keszthelyi és Kronovitz könyvkereskedésében Szent Anna-utca 2.

— **Akár esik, akár fú, mindig lehet fényképfelvételt eszközölni**, mert Liener fényképész csodás reflektoraival borús időben is napsütést varázsol műtermébe.

— **Katonai felszereléseket**, sapkákat legolcsóbban Piskoltynál, Hunyadi-utca 14. vásárolhat.

— **Tűkőgyártás, üvegciszolás, kirakatok tükrözése** Sipkovits, Sziv-utca 14—15. Telefon 356.

— **Az Ügyvédi Kamara 50 éves jubileuma.** A debreceni Ügyvédi Kamara nagyszabású, impozáns keretek között rendezett diszközgyűléssel fogja felszázados fennállását megünnepelni. A diszközgyűlésen dr. Kőrössi Kálmán ügyvéd, kormányfőtanácsos tart ünnepi szónoklatot. A diszközgyűlés napján este 8 órakor társasvacsora lesz az Arany Bika üvegtermében. A vacsora jegyek 110.000 koronáért december 3-ig az Ügyvédi Kamaránál válthatók.

— **Dr. Molnár Imre, az országos híri dalénekes és tudós régi magyar regös és virágénekeket énekel az ébredők hangversenyén.**

— **Vigszínház: Szálguló kerék.**

— **Kövés a pénze?** Akkor mit tőri a fejét, mivel lépje meg karcsonyra hozzátartozóit. Csináltasson egy fényképet Liener műtermében. Művészi munka, szolid árak!

— **Zsámboky Miklós** gondonka művész hangversenye *Halász László* közreműködésével ma, szombat este tartatik meg. Kezdeté 8 órakor.

— **Az Ady-ünnepély.** A vasárnap megtartandó Ady-ünnepélyre nagyban folynak az előkészületek. Az Ady-émlékbiat már pénteken felállították az Angol Királynő „Bunda”-szobájában. A lelepezés vasárnap este lesz bankett keretében. A vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel tartandó matiné iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. A jegyek 35 ezer, 25 ezer és 10 ezer koronás árban már csak korlátolt számban kaphatók Hegedűs és Sándor, Antalffy József és Springer József könyvkereskedésében.

— **Karácsony havában** reggel 8-tól este 7-ig készíthet fényképfelvételeket Liener műtermében, Csap-utca 1. alatt!

— **Apolló: Édes anyám.**

— **Leharapták a fülét.** A múlt éjjel a Vendég utca 16. szám alatt két cipészlegény mulatság után összeveszett. A két szaktárs egymásnak ment és agyba főbe verték egymást. Dulakodás közben az egyik cipészlegény leharapta társa bal fülét, amelyből csak a cimpa maradt meg. A sérültet *Vargha* Emil tisztiorvos részesítette első segélyben. A harapos légény ellen megindult az eljárás.

— **Öröme lesz benne, ha karácsonyra meglepi családját egy fényképpel, melyet Liener fényképész készít Önnek!**

— **A szabó iparosok tea-estélye.** Az önálló nőszabó iparosok és a NOSZ december 6-án, szombaton este 8 órai kezdettel belépti díj nélkül szórakoztató tea-estélyt rendez az Ipartestület és az Iparos Kör helyiségében. A terem kelemesen fűtve lesz. Érdeklődőket, vendégeket szívesen lát a rendezőség.

— **Ne gondolkozzon, mivel lépje meg hozzátartozóit!** Készíttessen egy gyönyörű fényképet Liener műtermében.

— **Urania: Kvittek vagyunk.**

— **Életnek bősérményi asszony.** Kiss Sándorné 66 éves idős, beteges hajdúböszörményi asszony öngyilkossági szándékból marólugot ivott. Esméletlen állapotban szállították be a debreceni egyetemi klinikai telepre, eddig még kihallgatni sem lehetett. Tettének oka ismeretlen. Állapota életveszélyes.

— **A december 6-i ébredő estélyre még kapható néhány jegy** Springernél és az ÉME irodában.

— **Karcolatok a magyar írszabóból.** Ezen a címen tart *Czipott* Géza szentgotthárdi evangélikus lelkész a „*Harangszó*” szerkesztője előadást a Miklós utcai evangélikus templomban vasárnap délután 5 órakor tartandó vallásos estélyen. Énekel: Bregmanné Wolff Gitta. Szaval *Nemes* Paula és Csóváry Endre.

— **Vigszínház: Szálguló kerék.**

BIKSZÁDI VIZ

kapható a

Hangyában

Rózsa utca.

Hirdessen a „Hajdúföldben”

Egy fénykép a legszebb karácsonyi ajándék Liener műterméből, Csapó-u. 1.

Nyilatkozat. Vettük a következő sorokat: A "Tiszántúli Hírlap" t. hó 20-iki számában a Márkus-féle kormányzósági nérel kapcsolatban többek közt ezeket írja: "... a Gambriusban ott volt már akkor egy asztalnál ... főhadnagy tisztségében. Egy másik asztalnál több debreceni rendőrszert foglalt helyet. Mikor Márkus-k bementek az étterembe, asztalukat egybetolták a rendőrszert asztalával és együtt mutattak. A jókedv mindig fokozódott. Márkus Károly pezsgőt hozott és egymásután rendete a notákat a cigányról. Ez nem igaz / Ilyen velünk sem akkor, sem máskor meg nem történt. A jelzett időben és helyen nekünk egy bajtársias összejövetelünk volt s asztalunknál senki idegennek helye nem volt. Ezt nagyon jól tudja a "Tiszántúli Hírlap" szerkesztője, amelyet ígéret dacára mind ezidél nem korrigált. — Egy rendőrszert.

A "Cowboy" védjegyjű szab. konyhamérlegnek egy háztartásból sem szabad hiányoznia. Kapható: Sesztina Lajos vaskereskedésben.

SHINHAZ

Műsor:

Szombaton: Nótás kapitány. Vasárnap délután: Casanova. Operette. Mérsékelt helyárak. Vasárnap este: Nótás kapitány. Operette. Bérletszűnet.

Nótás kapitány. A Csokonai-színház pénteken este mutatta be zsufoit ház előtt Farkas Imre sláger-operettjét a Nótás kapitányt. Az előadásban a közönség lelkes tetszésnyilvánításban részesítette régi kedvenceit. Anyagtorlódás miatt kritikái megjegyzéseinket lapunk legközelebbi számában tesszük meg.

Színházak és mozgószínházak közönsége. Csokonai-színház

Minden eddigi sikert felülmul az a forró lelkesedés, amellyel a közönség "Nótás kapitány" Farkas Imre sláger operettjét fogadta. A gyönyörű díszletek, a 2 ós honvéd huszárok festői felvonulása, a gyönyörű énekszámok és a boszorkányos táncok magukkal ragadták a közönséget; de tetőfokára az entbusiasmus az "Átmegyek a Királyhágón, elhozom a huszárcsákóm" irredenta dalm hágott.

Apollo mozgó

Édes anyá n, Hymnus az anyai szeretetről, világt attrakció. Ez a film az egész világon kivételes sikert a ott, Itt Budapesttel egyidejűleg van műsoron.

Vigszínház-mozgó

Száguldó kerék Severin Marssal, meg-rázó drámai jelenetekben gazdag világfilm, a fővárosban zsufoit hazak előtt let játszva

Urania-mozgó

Kvítek vagyunk. Dubitsch amerikai vigjátékának attrakciója.

Meteor mozgó

Vasárnap "Csivargó vagy geht eminn? és Inkognitó szerelem" 2 sláger egyszerre

TESTEDZÉS

A Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Sport Egyesülete labdarúgó szakosztálya ma, szombaton, november 29 én este 8 órai kezdettel a Frohner-szálloda dísztermében Rimanóczy Bélának, az egyesület díszelnökének tiszteletér megválasztása alkalmából zártkörű tartsas vacsorát rendez. Egy teríték ára 65 ezer korona. Betelepése kizárólag meghívó jogosít.

A világ legerősebb embere Debrecenben. Soha nem látott látván osságban lesz része Debrecen közönségének szombati és vasárnap este Cycop, a világ legerősebb embere tartja a két estén a Modern-csibabé helyiségében nagy eróművészeti előadását. Cycop előadása iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg.

Sodorjon JANINA a pír

A TÖZSDE

Magyar korona 0.0069 1/2.

New York 518—, London 2400—, Milánó 2248, Páris 27 1/2, Brüssze 2525, Prága 1565, Budapest 0.0069 1/2, Beograd 750—, Bukarest 365, Hollandia 209—, Varsó 100, Berlin 123 1/2, Bécs 73, Szófia 3 1/2.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaközvetítésműködéséről

Dollár 73900—74550, angol font 342000—246000, hollandi forint 29755—30010, francia frank 3990—4020, svájci frank 14280 14426, cseh korona 2213—2233, lei 375 881, lira 3215—3253, árny 1063—1084, szírlik korona 104.95—105.55, tülér Napoleon arany — pénz.

Ferencvárosi sertésvásár. Irányzat tartott. Az árjegyző bizottság csak a rozs és a tengeri árat változtatta meg.

Uvatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 452—465, egváb 460—463, 78 kilós tiszavidéki buza 470—472, egyéb 463—472, rozs 405—407 1/2, tak, arpa 400—420, sörárpa 480—500, köles 255 65, zab 390—495, tengeri 240—45, repce 660—680.

Ferencvárosi sertésvásár. Nyíltvasári ma advány 574, érkezett 275, eladott 62. Zártvasári maradvány 191, érkezett 81, eladott 5. Árak: könnyű 24—25 lél, nehéz 25—29

Lapkihordó asszonyok felvétetnek a kiadóhivatalban Piac-ucca 59. sz.

A Hortobágy Gözmalom új lisztüzlete Hunyadi-u. 12. sz. alatt december elsején nyílik meg!

Nehéz az élet! Jó ruhába járni gondot ad, VÉGHÉZ olcsón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt uri ruhák eladása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése. Vár-utca 2. sz. (Zenével szemben).

BOSZNYAI J. ÉS TÁRSA DEBRECEN, KOSSUTH-U. 5. Női és férfi fehérneműek, :: vásznak, asztalneműek, paplanok, ágýterítők, harisnyák, kesztyűk, ernyők és rövidárúk a versenyben létező legolcsóbb árakban!!

BRITANNIA szálló Budapest, Teréz-körút 39 Minden modern kényelemmel berendezett elsőrangú szálloda és étterem. A nyugati pályaudvar mellett. Szobák 10-éssel 50.000 K-tól. Panzió 120.000 K-tól — Ötórás tea — Bar. — Az étteremben debreceni Kiss Béla muzsikál.

Ha elsőrendű porosz szenet vagy száraz tüzfűt látogatói elben, vagy felvágva hazhoz szállítva akar, forduljon az Erdélyi Tüzfű Behozatali Rt.-hoz. Fűrdő u 2. Telefon 10 93. Telefon vagy levélben hívásra hazhoz megyünk.

Szönyegáruház Debrecen, Kossuth-u. 19., a Csokonai színházzal szemben. Horn és Erdélyi Haas Fűldp és Fiai soproni gyárainak főlerakata!

ELSŐ DEBRECENI OLAJMALOM ÉS DARÁLÓ KÁROLY FERENC JOZSEF-UT 30. SZ. ALATTI TELEPÉN (Az István malommal szemben) Napraforgót, földmagot vá mért sajtól, árpát, tengerit darál, továbbá tengerit és arpadarát nagyban és kicsinyben árusít.

Felelősség mellett legolcsóbban javít IRÓ- VARRÓ- KERÉKPÁR, GRAMOFONGÉPEKET stb. Mindenféle akatrések káttáron !! MOLNÁR OSZKÁR nagy javítóhelye Kálvin tér 4, Utca-ban. Telefon 13 33

Ertektőzsdai arfolyamok (ezresekben) table with columns for various goods like Bankok, Áruárak, Textilipar, Vegyipar, Élelmiszer, etc.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés 5 ujságban (10 szóig) 5000 korona

Levelezés

Margit vétkes, ha nem a Reklám Divat-
hasban vásárolsz. Szentanna 5. 7101
„A barátságok” levele van Egyelértésnél
Szemüveg-estől. 8198
Fölfelé en uri ember ismeretséget keresem,
kiben kellemes szórakoztató partnert
találnék. Leveleket „Vigkedélyű” jellegre
az Egyelértés kiadókba kérek. 8199
Karlissa újabb levelét vegye át a Debrecen
kiadóiban. 8232
Vea jellegre levél van a Független Ujság
kiadóhivatalában. 8222

Lakás

Kiadó uccai butorozott szoba vilányvilá-
gításal. Eötvös-ucca 48. 3165
Lakást teljes ellátással keres gyermekte-
len házaspárnál vagy magányos nőnél
gardon uri ember. Megkezeseket a
kiadókba kérek „Csendes Othon” jellegre
Különböző butorozott szoba 1-2 nr-
nek 1 re kiadó. Erdősor 7. 8202
Egy irodának alkalmas uccai szoba, elő-
szobával, közel a főuccához kiadó. Bő-
vebbet Hungaria kávéház mellett Turai
traktában. 8238
Különböző butorozott szoba kiadó. —
Ugyanott egy folyton égő Meteor kályha
eladó. Miklóss-ucca 41. szám. II. lépcső
az udvarban. 8470

Ajánlat

Intelligens uraknak ebéd és vacsora koszt-
tot adok. Csicsó Arany János 10. 8197
Kiadó tiszlet. bank vagy iroda céljaira a
Kossuth-ucca 7. sz. ház udvari föld-
sajátján 2 tereméből álló 20 méter hosz-
sú modern parkettes helyiség, a Kos-
suth-ucca 9. számú ház első emeletén 3
teremből álló modern parkettes helyi-
ség. Értekezhetni Kardos László cégnél,
Kossuth-ucca 9. 3450
Kiadó a Csapó-kerben 3 hold kerti föld-
mön megfelelő épületekkel. Értekezhetni
Kardos László cégnél, Kossuth-ucca 9.
szám. 3451
Postai fedozatok kaphatók különböző nagy-
ságban. Könyvnyomda, Piac 59.
Olcsó száraz tűzfűt csak Balassánál ve-
gyen. Szoboszlói-uton. Telefon 6-90.
szám. 7757
Szakácseszközök magas terménykamatra át-
vezés a jelzőal bekebelezésre kihelyez
Agrikultúra Kereskedelmi Rt. T. Debre-
cen, Kálvin tér 5. sz. Telefon 11-18.
Raktár Kishegyesi-ut 3. sz. 7883
Csapó-ucca 67. Bálint József asztalos sa-
ját készitési keményfa és festett buto-
rokat tart raktáron. 7875
Tégla, prima minőségű, házhoz szállitva,
legújanyosabban Hortobágyi Téglagyár-
nál kapható. Szentanna-ucca 11. 7985
Olcsó borotválás és hajvágás, pontos ki-
szolgálás. Széchenyi u. 57. szám, Toma
Pál. 8125
Pénz! Pénzkölcsönt 48 óra alatt folyósít-
tat ingatlansra olcsó kamatra Pataky,
Csapó-ucca 19. Keresztéplület. 8 93
Szabó László uri szabósága, angol szövet-
raktára Széchenyi u. 1. Vidékre ruhákat
próba nélkül készit. 8194
17.000 koronát fizetek vad nyulbőrért. Fi-
scher Ferenc, Bethlen-ucca 54. 8181
Trikók érke tek férfi, női és gyermekek
részére, Guilmann, Csapó-u. 99.
Disznóölést vállalok. Péterfia-ucca 38. II.
ajtó. 8203
Disznóölést hentessegéd elfogad, Salótróm
ucca 4. 3477

Kereslet

Négy lóra való istállót balterületen kere-
sünk. Ajánlatot Hangyába 8196
Stránszekeret 1 vagy 2 ló után keresünk,
Ajánlatot a Hangyába. 8195
Irodai alkalmazást keres okleveles tanítónő
egy évi gyakorlattal. Cim a kiadóhiva-
talban. 7099
Ölmet bármily mennyiségben vessz könyv-
nyomda Piac 59.
Varrodában házimunkáért tanulóleány koszt-
tot kap, lehetőleg vidéki. Rendes tanu-
lók is felvétetnek. Péterfia 14. 8109

Kárpitos tanuló fizetéssel felvétetik Ma-
gos-ucca 19 Bőr kárpitosnál. 8108
Rövidáru szakmában jártas utazókat a ho-
lyi piac és a vidék látogatására mieöbbi
belép sre keres Ullmann Salamon Ke-
reskedelmi Rt. Debrecen. 8151
Könyvelő önlé, pontos munkaerő vidékre
ajánkozik. Nős, gyermektelen. Cim Fe-
kete György, Gyöngyös, Silbermann
szénbánya. 8200
Sertéseknek levágását, szakcsertő, izlésesen
feldolgozást kívánság szerint vállalja
Papp József heutes Csapó-ker, Vasút-
sor 33. 8201
Fiatal szoptatós dajka 2 hónapos gyer-
mekkel ajánkozik. Cim Kossuth-ucca 39
II. I. Kovács. 8210
Jegyzesedőnk, hadirokkantak, árva, fedd-
betetlen életűek, 18 éven felüliek azon-
nal alkalmaztatnak. Jelentkezni Vigszi-
házban deléltti órákban.
Legolcsóbb beszerzési forrás: Hálósobák-
ban, ebédlőkben, mindenféle butorok-
ban Lefkovits butoráruház, Simonffy
ucca 6. 7847
Fiatal nő szoptatós dadának ajánkozik két
hónapos gyermekkel. Láng szanatórium
89. Kovács. 8230
Bérlés áll. ig. tanító megfelelő foglalko-
zást keres. Erdősor 7. 8215
Nagykereskedésben voltam öt évig, összes
helybeli kiskerekedők ismeretségevel
bírok, bármilyen nagykereskedésbe ajánl-
kozom segédmunkásnak. Cim a kiadó-
ban. 8220
Varrónő házakhoz ajánkozik. Szentanna u.
2. Mider tizlet. 8229
Középkorú leány — éves bizonyít-
vánnyal — nagyobb gyermekekhez ajánl-
kozik. „Keresztény” jellegre a kiadó-
ban. 8231
Magántanulók tanítását elvállalom. Erdős-
sor 7. 8216
Vidéki központi vendéglőhöz társ kereste-
tik megietelő tőkével. Cim a Hajdúföld
kiadóban. 3169
Fűszerkereskedőség a Félégházy János
cégnél megüresedett állásra sajátkezi-
leg irt ajánkozik levéllel, melyben ed-
digi pályafutását felsorolja, pályázha-
tik. 8472

Eladás

Perzsakabát. ruhaneműek, fehérnemű, kony-
haedények, service és ingóságok el-
adók Arárdi-ucca 14 Megtekinthető va-
sárnap kivételével délután 3-4-ig 8163
Városi bunda sziliszkin gallérral, nutria
bééssel eladó. — Értekezhetni Kardos
László cégnél, Kossuth ucca 9. 8452
Ó és újbor eladó. — Értekezhetni Kardos
László cégnél, Kossuth-ucca 9. 3458
Eladó 2 holdas István-uti telek lakóház-
zal. Értekezhetni Baththyány-ucca 14.
szám. 8158
Két és fél hold szőlő vagy 9 hold pusztá-
föld közvetlen a város alatt eladó. Ke-
gyes sirkoraktár. Piac-ucca 58. 8467
3 darab prima kövér sertés eladó Csillag-
ucca 82. 7775
Az István-ut 26. és 28. sz. alatti 3400
négyzetgöl gyümölcsöskert részletekben
is eladó. Értekezni lehet Széchenyi ut
(kert) 21. 252
Eladó a nagyalomás tőzsomszédságában
fekvő tégagyár felerésze: 19 kat. hold
föld, 5 szobás uri lakás, istálló, szinek,
körkémence, felszerelések sít, kedvező
fizetési feltételekkel. Ügynököt díjazok.
Ertekezni Balognál, Mester-u. 29. 8110
Előítást keres intelligens izr. családnál
középkorú tanuló. Cimeket Függet en-
hez kérek. 8227
Egy jókarban levő ősz tavaszi és egy téli
leánykábát eladó. Bethlen ucca 38, 3-ik
ajtó 8184
Egy férfi ruhaszekrény, szalon asztal, fe-
hérneműszekrény, olajfestmények stb.
eladók Miklóss-ucca 8. szám. 8234

! Részletfizetésre !

paplanok a legmodernebb kivitelben állan-
dóan kaphatók, áthuzások és átalakitások
oo gyorsan és pontosan készitnek oo
„PAPLANKIRÁLY”
ARANY JÁNOS-UGCA 61. SZÁM

„Bélyeggethon” Fűvészkert 14. Mityva egész
nap. Kültöldi bélyegek eladása. 8183
Egy jó karban levő federes kócsi eladó.
Széchenyi-ucca 53. 8182

Faladák különböző nagyságban eladók —
Ertekezni Piac-ucca 71, 1. em. 8221
Pianino berlini gyártmány eladó. Megte-
kinthető Schuldt zongorakerékárában. 8206

Eladó bőrrel bevont dupla koffer. Elektro
vitalzer öv. 6 elemmel. Cim a kiadó-
ban. 8207

Falk nyfogó kutya, 1 éves him. eladó. Er-
dősor 7. 8208

Eladó egy kövér malac, 90 kg. Jánosi u
78. Csapó-ker. 8209

Mérlegképes könyvelő, hosszabb gyakor-
lattal, he yben vagy vidéken 1 re állást
keres. Cim a kiadóban. 8517

Péterfia ucca tájékán intelligens urisszony
eg szobás lakást keres, esetleg konyha-
használatl. Magos ucca 4. 8214

6 8 drb marhára istállót keresek, Hevesi,
Csapo-ucca 25. 8226

Két jókarban levő vívőfelszerelést keresek
megvételre Cim a Hajdúföldnél. 3167

Fedéres stráfszékér egy lovas, 15 mázsá-
hoz, eladó Eötvös 18. 3168

Zománcosított gyermek vaságy sodronnyal
eladó Gerőnél, Arany János-ucca 54.
szám. 3476

Két jókarban levő ágy jutányosan eladó
Bethlen-u. 24. Keresztéplület. 3478

Ondódon. Veréb-dűllőben a 7 km-nél el-
2-3 hold föld Értel ezni Baththyányi 17
Ügyvédi iroda. 3479

Vegyes

Hőlgyeim! Gyöngyök, gyöngymotivok és
gyöngydiszkek Jettek megérkeztek. Szi-
lagyi Lajos, Széchenyi-ucca 1, 3290

Akar Ön erőttségelni? vagy félbenmaradt
középkorú tanulmányait magánuton
folytatni. Legbiztosabb sikerrel előké-
szit Boross-Gárdos magántanfolyóm
Budapestben, Rakoczy-ut 57/b. Tisztvise-
lőknek kedvezmény. 8120

Hasznos ajándék Karácsonyra a legkedvesebb meglepetés III!

FEHÉRNEMÜKÜLÖNLEGESSÉGEK

zsebkendők, harisnyák és egyéb hasznos cikkek rendkívül nagy választékban
Alapítási év 1901 KARDOS LÁSZLÓ-nál Debrecen,
Kossuth-ucca 9

Nagy karácsonyi kiállítás II Magános darabok, mara-
da ok leszállított áron III II

db NYOMTATVÁNYRA
mielőtt szükségletét be-
szerezné, kérjen ajánlatot
Telefon 348 alól. Steinfeld ház
PIAC UCCA 59. SZ.

Uj üzlet! | **ROTH IMRE** | Uj üzlet!
Csapó-ucca 37. | Burgondia sark |
DIVATÁRUHÁZÁBAN

női és férfi ruhaszövet, vászon, karton, kanavász, zefir, női, férfi és gyer-
mek harisnya és rövidáru szükségletét meglepő olcsó árban szerezheti be.

Uj üzlet! | Tisztviselőknek árendedmény | Uj üzlet!

Debrecen egyedüli altnisztilkus alapon álló temetkezési intézete a

KANSZ

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA
Telep: Barczli-ucca 3. szám alatt
Iroda Rózsa-ucca 2. sz., a „Hangyánál”

A legolcsóbban vállal mindenféle díszes és egyszerű temetést